

ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΟΥ ΠΡΩΤΟΔΙΚΕΙΟΥ (δεύτερο πενταμελές τμήμα)  
της 25ης Οκτωβρίου 2005 \*

Στην υπόθεση T-379/03,

**Peek & Cloppenburg KG**, με έδρα το Ντίσελντορφ (Γερμανία), εκπροσωπούμενη αρχικώς από τον U. Hildebrandt, στη συνέχεια, από τους P. Lange, P. Wilbert και A. Auler, τέλος δε από τους Lange, Wilbert, Auler και J. Steinberg, δικηγόρους,

προσφεύγουσα,

κατά

του Γραφείου Εναρμονίσεως στο πλαίσιο της Εσωτερικής Αγοράς (εμπορικά σήματα, σχέδια και υποδείγματα) (ΓΕΕΑ), εκπροσωπούμενου αρχικώς από τους D. Schennen και G. Schneider, στη συνέχεια, από τους A. von Mühlendahl, D. Schennen και G. Schneider,

καθού,

που έχει ως αντικείμενο προσφυγή κατά της αποφάσεως που εξέδωσε στις 27 Αυγούστου 2003 το ΓΕΕΑ (υπόθεση R 105/2002-4), σχετικά με αίτηση καταχωρίσεως του λεκτικού σήματος Cloppenburg ως κοινοτικού σήματος,

\* Γλώσσα διαδικασίας: η γερμανική.

ΤΟ ΠΡΩΤΟΔΙΚΕΙΟ ΤΩΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΩΝ ΚΟΙΝΟΤΗΤΩΝ  
(δεύτερο πενταμελές τμήμα),

συγκείμενο από τους J. Pitting, πρόεδρο, A. W. H. Meij, N. J. Forwood,  
I. Pelikánová και Σ. Παπασάββα, δικαστές,

γραμματέας: J. Palacio González, κύριος υπάλληλος διοικήσεως,

έχοντας υπόψη την έγγραφη διαδικασία και κατόπιν της επ' ακροατηρίου  
συζητήσεως της 20ής Απριλίου 2005,

εκδίδει την ακόλουθη

### **Απόφαση**

#### **Ιστορικό της διαφοράς**

- <sup>1</sup> Στις 24 Οκτωβρίου 2000, η προσφεύγουσα υπέβαλε στο Γραφείο Εναρμονίσεως στο πλαίσιο της Εσωτερικής Αγοράς (εμπορικά σήματα, σχέδια και υποδείγματα) (ΓΕΕΑ) αίτηση καταχωρίσεως κοινοτικού σήματος, δυνάμει του κανονισμού (ΕΚ) 40/94 του Συμβουλίου, της 20ής Δεκεμβρίου 1993, για το κοινοτικό σήμα (ΕΕ 1994, L 11, σ. 1), όπως αυτός έχει τροποποιηθεί.
- <sup>2</sup> Το σήμα του οποίου ζητήθηκε η καταχώριση είναι το λεκτικό σημείο Cloppenburg.

- 3 Η καταχώριση ζητήθηκε για τις «υπηρεσίες λιανικού εμπορίου» που υπάγονται στην κλάση 35 κατά την έννοια του Διακανονισμού της Νίκαιας σχετικά με τη διεθνή ταξινόμηση προϊόντων και υπηρεσιών όσον αφορά την καταχώριση σημάτων, της 15ης Ιουνίου 1957, όπως έχει αναθεωρηθεί και τροποποιηθεί.
- 4 Με απόφαση της 20ής Δεκεμβρίου 2001, η εξετάστρια του ΓΕΕΑ απέρριψε την αίτηση καταχωρίσεως βάσει του άρθρου 7, παράγραφος 1, στοιχείο γ', του κανονισμού 40/94.
- 5 Στις 25 Ιανουαρίου 2002, η προσφεύγουσα άσκησε προσφυγή κατά της αποφάσεως της εξετάστριας σύμφωνα με τα άρθρα 57 έως 59 του κανονισμού 40/94.
- 6 Με την από 27 Αυγούστου 2003 απόφαση (στο εξής: προσβαλλομένη απόφαση), το τέταρτο τμήμα προσφυγών του ΓΕΕΑ απέρριψε την προσφυγή της προσφεύγουσας. Κατ' ουσίαν, το τμήμα προσφυγών έκρινε ότι η λέξη «Clorpenburg» προσδιορίζει μια γερμανική πόλη, που βρίσκεται στην Κάτω Σαξονία, και η Landkreis Clorpenburg, εδαφική περιφέρεια στην οποία η εν λόγω πόλη έδωσε το όνομά της, είχε, το 2002, πλέον των 152 000 κατοίκων. Το τμήμα προσφυγών επισήμανε ότι, στα γερμανικά, η κατάληξη «burg» (κάστρο) γίνεται αντιληπτή ως ένδειξη τοποθεσίας, ότι οι πόλεις και οι περιοχές του μεγέθους του Clorpenburg αναφέρονται τακτικώς στα μετεωρολογικά δελτία και προβλέψεις που μεταδίδονται στο σύνολο του γερμανικού εδάφους και ότι στις πινακίδες των αυτοκινητοδρόμων υπάρχουν αντίστοιχες ενδείξεις οι οποίες μπορούν να διαβαστούν κατά τη διαδρομή ή να ακουστούν κατά τη μετάδοση οδικών πληροφοριών. Το τμήμα προσφυγών προσέθεσε ότι το όνομα «Clorpenburg» καθορίζει την τοποθεσία όπου βρίσκεται ο παρέχων τις υπηρεσίες και, ως εκ τούτου, τον τόπο δημιουργίας των υπηρεσιών λιανικού εμπορίου από τον οποίο παρέχονται οι εν λόγω υπηρεσίες. Εντεύθεν, το τμήμα προσφυγών συνήγαγε ότι ο τελικός Γερμανός καταναλωτής αντιλαμβάνεται τη λέξη «Clorpenburg» ως ένδειξη γεωγραφικής προελεύσεως.

## Διαδικασία και αιτήματα των διαδίκων

7 Με δικόγραφο που κατέθεσε στη Γραμματεία του Πρωτοδικείου στις 17 Νοεμβρίου 2003, η προσφεύγουσα άσκησε την παρούσα προσφυγή.

8 Η προσφεύγουσα ζητεί από το Πρωτοδικείο:

— να ακυρώσει την προσβαλλόμενη απόφαση·

— να καταδικάσει το ΓΕΕΑ στα δικαστικά έξοδα.

9 Στις 20 Φεβρουαρίου 2004 το ΓΕΕΑ κατέθεσε έγγραφο με τίτλο «Υπόμνημα απαντήσεως». Με το έγγραφο αυτό, το ΓΕΕΑ εκθέτει υπό τον τίτλο «Αιτήματα»:

«[ΤΟ ΓΕΕΑ] προτίθεται να στηρίξει το αίτημα της προσφεύγουσας με σκοπό την ακύρωση της προσβαλλομένης αποφάσεως. Παρ' όλ' αυτά, η προσέγγιση αυτή αντιστοιχεί [...] σε αναγνώριση του αιτήματος της προσφεύγουσας και απαλλάσσει το [Πρωτοδικείο] της εκδόσεως αποφάσεως. Υπό τις συνθήκες αυτές, το καθού ζητεί από το [Πρωτοδικείο] να αποφανθεί επί της προσφυγής λαμβανομένης υπόψη της νομικής και πραγματικής επιχειρηματολογίας που ανέπτυξαν οι διάδικοι.

Επί του παρόντος, το καθού δεν διατυπώνει συγκεκριμένο αίτημα.»

- 10 Κατόπιν εκθέσεως του εισηγητή δικαστή, το Πρωτοδικείο αποφάσισε να προχωρήσει στην προφορική διαδικασία.
- 11 Αφού έγινε ακρόαση των διαδίκων, το Πρωτοδικείο παρέπεμψε την απόφαση στο δεύτερο πενταμελές τμήμα.
- 12 Κατά την επ' ακροατηρίου συζήτηση, το ΓΕΕΑ επιβεβαίωσε ότι δεν ζητεί την ακύρωση της προσβαλλομένης αποφάσεως, αλλά επαφίεται στην κρίση του Πρωτοδικείου.

## Σκεπτικό

### *Επιχειρήματα των διαδίκων*

- 13 Προς στήριξη της προσφυγής της, η προσφεύγουσα προβάλλει, κυρίως, έναν λόγο ακυρώσεως που αντλείται από την παράβαση του άρθρου 7, παράγραφος 1, στοιχείο γ', του κανονισμού 40/94.
- 14 Πρώτον, η προσφεύγουσα προβάλλει ότι ο όρος «Clorpenburg» αποτελεί σύνηθες οικογενειακό όνομα στη Γερμανία, δεδομένου ότι πλέον των 16 000 συνδρομητών έχουν καταχωρηθεί με το όνομα αυτό στον τηλεφωνικό κατάλογο. Ωστόσο, σύμφωνα με την προσφεύγουσα, τα οικογενειακά ονόματα έχουν ως εκ της φύσεώς τους διακριτικό χαρακτήρα. Στο πλαίσιο αυτό, η προσφεύγουσα παρατηρεί ότι η απόφαση του Δικαστηρίου (απόφαση της 23ης Οκτωβρίου 2003, C-191/01 P, ΓΕΕΑ κατά Wrigley, Συλλογή 2003, σ. I-12447) είναι αλυσιτελής εν προκειμένω. Δυνάμει της αποφάσεως αυτής, μπορεί να υπάρξει άρνηση καταχωρίσεως λεκτικού σήματος αν, έστω και μία ενδεχομένως από τις σημασίες του, καθορίζει ένα χαρακτηριστικό γνώρισμα των οικείων προϊόντων. Αν, στο εμπόριο, η κύρια έννοια είναι άλλη πλην της ενδείξεως γεωγραφικού τόπου η καταχώριση γίνεται αυτοδικαίως, σύμφωνα με την προσφεύγουσα.

- 15 Δεύτερον, η προσφεύγουσα τονίζει ότι, στα γερμανικά, οι γεωγραφικές ενδείξεις συνήθως συνοδεύονται από λέξεις ή καταλήξεις όπως «aus Cloppenburg» ή «Cloppenburger ...» (από το/του Cloppenburg).
- 16 Τρίτον, η προσφεύγουσα θεωρεί ότι το ΓΕΕΑ δεν απέδειξε ότι, επί του παρόντος, το ενδιαφερόμενο κοινό συνδέει την ονομασία «Cloppenburg» με υπηρεσίες λιανικής πώλησως ούτε ότι μπορεί ευλόγως να υπάρξει τέτοιος συσχετισμός στο μέλλον.
- 17 Κατά την επ' ακροατηρίου συζήτηση, η προσφεύγουσα προσέθεσε ότι η προσβαλλομένη απόφαση δεν είναι ορθώς αιτιολογημένη, καθόσον το τμήμα προσφυγών απλώς αντέκρουσε τα προβληθέντα από την προσφεύγουσα επιχειρήματα χωρίς να τα αντικαταστήσει με ίδια επιχειρήματα.
- 18 Το ΓΕΕΑ θεωρεί ότι η προσφυγή είναι βάσιμη για τους ακόλουθους λόγους. Πρώτον, το τμήμα προσφυγών δεν απέδειξε ότι το κοινό στο οποίο απευθύνονται τα προϊόντα γνωρίζει την πόλη του Cloppenburg. Δεύτερον, από κανένα στοιχείο δεν προκύπτει ότι το Cloppenburg —η πόλη ή η Landkreis— είναι γνωστή ως τόπος παραγωγής οποιωνδήποτε προϊόντων. Τρίτον, το τμήμα προσφυγών δεν απέδειξε ότι το Cloppenburg είναι γνωστό ως τοποθεσία παροχής υπηρεσιών εκτός της περιφέρειας αυτής. Κατά συνέπεια, ο καταναλωτής στον οποίο απευθύνεται και ο οποίος είναι ο μέσος Γερμανός καταναλωτής δεν αντιλαμβάνεται το σήμα Cloppenburg ως αποτελούμενο αποκλειστικά από σημεία ή ενδείξεις που μπορούν να χρησιμοποιηθούν, στο εμπόριο, για να προσδιορίσουν τη γεωγραφική προέλευση της παροχής της προσδιοριζόμενης υπηρεσίας ή ακόμα των προϊόντων που πωλούνται στο πλαίσιο λιανικού εμπορίου.
- 19 Το ΓΕΕΑ προσθέτει ότι, σύμφωνα με την απόφαση του Πρωτοδικείου της 30ής Ιουνίου 2004, T-107/02, GE Betz κατά ΓΕΕΑ — Atofina Chemicals (BIOMATE)

(Συλλογή 2004, σ. II-1845), το ΓΕΕΑ δεν υποχρεούται να ζητήσει την απόρριψη της προσφυγής, αλλά μπορεί να αφεθεί στην κρίση του Πρωτοδικείου προβάλλοντας όλα τα επιχειρήματα που κρίνει πρόσφορα. Εντούτοις, σύμφωνα με την απόφαση του Δικαστηρίου της 12ης Οκτωβρίου 2004, C-106/03 P, Vedral κατά ΓΕΕΑ (Συλλογή 2004, σ. I-9573), η οποία επικύρωσε μετ' αναίρεση την απόφαση του Πρωτοδικείου της 12ης Δεκεμβρίου 2002, T-110/01, Vedral κατά ΓΕΕΑ — France Distribution (HUBERT) (Συλλογή 2002, σ. II-5275), το ΓΕΕΑ σε καμιά περίπτωση δεν μπορεί να τροποποιήσει τους όρους της διαφοράς. Σύμφωνα με το ΓΕΕΑ, οι ίδιες αρχές τυγχάνουν εφαρμογής στις διαδικασίες που αφορούν τους απόλυτους λόγους αρνήσεως καταχωρίσεως.

- 20 Περαιτέρω, το ΓΕΕΑ εκθέτει ότι, σύμφωνα με το άρθρο 60 του κανονισμού 40/94, απόφαση που έχει παραπεμφθεί ενώπιον του τμήματος προσφυγών δεν εμπίπτει στην αρμοδιότητα του εξεταστή, ο οποίος δεσμεύεται από τις οδηγίες του προέδρου του ΓΕΕΑ. Δυνάμει του άρθρου 131, παράγραφος 2, του ίδιου κανονισμού, όπως τυγχάνει εν προκειμένω εφαρμογής, τα τμήματα προσφυγών απολαύουν ανεξαρτησίας η οποία εμποδίζει το ΓΕΕΑ να αποσύρει την προσβαλλομένη απόφαση ή να την αντικαταστήσει με ευνοϊκή για την προσφεύγουσα απόφαση.
- 21 Κατά την επ' ακροατηρίου συζήτηση, η προσφεύγουσα υιοθέτησε την άποψη του ΓΕΕΑ ως προς το παραδεκτό των αιτημάτων του, αναφέροντας ότι θα προτιμούσε το ΓΕΕΑ να ζητήσει την ακύρωση της προσβαλλομένης αποφάσεως.

### *Επί του παραδεκτού των αιτημάτων του ΓΕΕΑ*

- 22 Όσον αφορά τη διαδικαστική θέση του ΓΕΕΑ, το Πρωτοδικείο έκρινε, ως προς τη διαδικασία σχετικά με την απόφαση του τμήματος προσφυγών που έχει αποφανθεί επί της διαδικασίας ανακοπής, ότι, μολονότι το Γραφείο δεν διαθέτει την απαιτούμενη ενεργητική νομιμοποίηση για να ασκήσει προσφυγή κατά αποφάσεως του τμήματος προσφυγών, αντιθέτως, δεν υποχρεούται να υπερασπίζεται συστηματικώς κάθε προσβαλλόμενη απόφαση των τμημάτων προσφυγών ή να ζητεί υποχρεωτικώς την απόρριψη κάθε προσφυγής στρεφόμενης κατά τέτοιας αποφάσεως (προαναφερθείσα απόφαση BIOMATE, σκέψη 34). Τίποτε δεν εμποδίζει το Γραφείο να συντάσσεται με αίτημα του προσφεύγοντος ή ακόμα να επαφίεται απλώς στην κρίση του Πρωτοδικείου, υποβάλλοντας συγχρόνως όλα τα επιχειρήματα που θεωρεί πρόσφορα, για να δια φωτίσει το Πρωτοδικείο (προανα-

φερθείσα απόφαση BIOMATE, σκέψη 36). Αντιθέτως, δεν μπορεί να διατυπώσει αιτήματα με σκοπό την ακύρωση ή την αναδιατύπωση της αποφάσεως του τμήματος προσφυγών επί σημείου που δεν έχει προβληθεί στο δικόγραφο της προσφυγής ή να προβάλει επιχειρήματα που δεν έχουν προβληθεί με το δικόγραφο προσφυγής (βλ., συναφώς, την προαναφερθείσα απόφαση της 12ης Οκτωβρίου 2004, Vedral κατά ΓΕΕΑ, σκέψη 34).

<sup>23</sup> Μολονότι είναι αληθές ότι στο άρθρο 133, παράγραφος 2, του Κανονισμού Διαδικασίας το Γραφείο ορίζεται ως καθού ενώπιον του Πρωτοδικείου, το γεγονός αυτό δεν μεταβάλλει τις απορρέουσες από την οικονομία του κανονισμού 40/94 συνέπειες, ως προς τα τμήματα προσφυγών. Βάσει αυτού, είναι μάλλον δυνατός ο διακανονισμός των δικαστικών εξόδων, σε περίπτωση ακυρώσεως ή αναδιατυπώσεως της προσβαλλομένης αποφάσεως, ανεξαρτήτως της θέσεως που έλαβε το Γραφείο ενώπιον του Πρωτοδικείου (προαναφερθείσα απόφαση BIOMATE, σκέψη 35).

<sup>24</sup> Ο τέταρτος τίτλος του Κανονισμού Διαδικασίας καθορίζει τον ρόλο του ΓΕΕΑ ως καθού κατά τρόπο ομοιόμορφο και χωρίς να διακρίνει τις διαδικασίες που εμπλέκουν, ενώπιον του τμήματος προσφυγών, άλλους διαδικίους πλην του προσφεύγοντος ενώπιον του Πρωτοδικείου (στο εξής: διαδικασίες *inter partes*) από αυτές που θέτουν σε αντιπαράθεση μόνον την προσφεύγουσα και το ΓΕΕΑ (στο εξής: διαδικασίες *ex parte*). Περαιτέρω, το κείμενο του άρθρου 63 του κανονισμού 40/94 ουδόλως διακρίνει αναλόγως του αν η διαδικασία που οδήγησε στην προσβαλλομένη απόφαση είναι διαδικασία *inter partes* ή διαδικασία *ex parte*. Επομένως, η προαναφερθείσα νομολογία, δημιουργηθείσα στο πλαίσιο διαδικασιών *inter partes*, μπορεί να τύχει εφαρμογής στις διαδικασίες *ex parte*.

<sup>25</sup> Εν προκειμένω, μολονότι το ΓΕΕΑ αρνήθηκε ρητώς να ζητήσει την ακύρωση της προσβαλλομένης αποφάσεως και μολονότι αφέθηκε στην κρίση του Πρωτοδικείου,

επιβάλλεται η διαπίστωση ότι προέβαλε αποκλειστικώς επιχειρήματα προς στήριξη του λόγου ακυρώσεως που προέβαλε η προσφεύγουσα, ο οποίος αντλείται από παράβαση του άρθρου 7, παράγραφος 1, στοιχείο γ', του κανονισμού 40/94. Εντεύθεν, το ΓΕΕΑ εξέφρασε ρητώς τη βούλησή του να υποστηρίξει τα αιτήματα και τον λόγο ακυρώσεως που προέβαλε η προσφεύγουσα.

- 26 Υπό τις συνθήκες αυτές, πρέπει να χαρακτηρισθούν εκ νέου τα αιτήματα του Γραφείου και να αναγνωρισθεί ότι το Γραφείο ζήτησε, κατ' ουσίαν, να γίνουν δεκτά τα αιτήματα της προσφεύγουσας.
- 27 Από τις ανωτέρω σκέψεις 22 έως 24 προκύπτει ότι τα αιτήματα με τα οποία το ΓΕΕΑ συντάσσεται προς τα ακυρωτικά αιτήματα της προσφεύγουσας πρέπει να κριθούν παραδεκτά, καθόσον τα εν λόγω αιτήματα και τα επιχειρήματα που προβλήθηκαν προς στήριξη των αιτημάτων αυτών εμπίπτουν στο πλαίσιο των προβληθέντων από την προσφεύγουσα αιτημάτων και λόγων ακυρώσεως.
- 28 Όσον αφορά το ζήτημα αν η σύμπτωση των αιτημάτων και επιχειρημάτων των διαδίκων μπορεί να απαλλάξει, εν προκειμένω, το Πρωτοδικείο της κρίσεως επί της ουσίας της προσφυγής, όπως άφησε να εννοηθεί το ΓΕΕΑ, επισημαίνεται ότι, παρά τη σύμπτωση των επιχειρημάτων των διαδίκων επί της ουσίας της υποθέσεως, η προσφυγή δεν έχει απολέσει το αντικείμενό της. Πράγματι, παρά τη συμφωνία των διαδίκων, η προσβαλλομένη απόφαση ούτε τροποποιήθηκε ούτε αποσύρθηκε, εφόσον το ΓΕΕΑ δεν διαθέτει εξουσία προς τούτο, ούτε μπορεί να δώσει συναφείς οδηγίες στα τμήματα προσφυγών, η ανεξαρτησία των οποίων θεσπίζεται στο άρθρο 131, παράγραφος 2, του κανονισμού 40/94, ως είχε μέχρι τις 9 Μαρτίου 2004, που σήμερα έχει καταστεί άρθρο 131, παράγραφος 4. Επομένως, η προσφεύγουσα εξακολουθεί να έχει συμφέρον για την ακύρωση της εν λόγω αποφάσεως.
- 29 Από τα προηγούμενα προκύπτει ότι η σύμπτωση αιτημάτων και επιχειρημάτων των διαδίκων δεν απαλλάσσει το Πρωτοδικείο της εξετάσεως της νομιμότητας της προσβαλλομένης αποφάσεως από της απόψεως των λόγων ακυρώσεως που διατυπώθηκαν στο εισαγωγικό της δικόγραφο.

*Επί της ουσίας*

- 30 Σύμφωνα με το άρθρο 7, παράγραφος 1, στοιχείο γ', του κανονισμού 40/94, δεν γίνονται δεκτά για καταχώριση «τα σήματα που αποτελούνται αποκλειστικά από σημεία ή ενδείξεις που μπορούν να χρησιμεύσουν στις συναλλαγές για τη δήλωση του είδους, της ποιότητας, της ποσότητας, του προορισμού, της αξίας, της γεωγραφικής προέλευσης ή του χρόνου παραγωγής του προϊόντος ή της παροχής της υπηρεσίας ή άλλων χαρακτηριστικών αυτών».
- 31 Εξάλλου, το άρθρο 7, παράγραφος 2, του ιδίου κανονισμού ορίζει ότι «η παράγραφος 1 εφαρμόζεται ακόμη και αν οι λόγοι απαραδέκτου υφίστανται μόνο σε τμήμα της Κοινότητας».
- 32 Το άρθρο 7, παράγραφος 1, στοιχείο γ', του κανονισμού 40/94 επιδιώκει σκοπό γενικού συμφέροντος, που επιβάλλει να μπορούν να χρησιμοποιούνται ελεύθερα από όλους τα σημεία ή οι ενδείξεις που περιγράφουν τις κατηγορίες των προϊόντων ή των υπηρεσιών για τις οποίες ζητείται η καταχώριση. Επομένως, η διάταξη αυτή εμποδίζει την αποκλειστική χρησιμοποίηση τέτοιου είδους σημείων ή ενδείξεων από μία μόνον επιχείρηση μέσω της καταχωρίσεώς τους ως σημάτων (βλ., κατ' αναλογία, απόφαση του Δικαστηρίου της 4ης Μαΐου 1999, C-108/97 και C-109/97, Windsurfing Chiemsee, Συλλογή 1999, σ. I-2779, σκέψη 25).
- 33 Όσον αφορά, ειδικότερα, τα σημεία ή τις ενδείξεις που μπορούν να χρησιμεύσουν προς δήλωση της γεωγραφικής προελεύσεως των κατηγοριών προϊόντων για τις οποίες ζητείται η καταχώριση του σήματος, ιδίως δε τις γεωγραφικές ονομασίες, υπάρχει γενικό συμφέρον να παραμείνουν στη διάθεση όλων, ιδίως λόγω της ικανότητάς τους όχι μόνο να δηλώνουν, ενδεχομένως, την ποιότητα και άλλες ιδιότητες των οικείων κατηγοριών προϊόντων, αλλά και να επηρεάζουν ποικιλοτρόπως τις προτιμήσεις των καταναλωτών, συνδέοντας, για παράδειγμα, τα προϊόντα με ορισμένο τόπο που μπορεί να δημιουργήσει θετικά συναισθήματα (βλ., κατ' αναλογία, προπαρατεθείσα απόφαση Windsurfing Chiemsee, σκέψη 26).

34 Επιπλέον, επιβάλλεται η διαπίστωση ότι απαγορεύεται, αφενός, η καταχώριση γεωγραφικών ονομασιών ως σημάτων στις περιπτώσεις κατά τις οποίες δηλώνουν συγκεκριμένες γεωγραφικές περιοχές που είναι φημισμένες ή γνωστές για την οικεία κατηγορία προϊόντων και συνδέονται, επομένως, με την περιοχή αυτή στην αντίληψη των ενδιαφερομένων κύκλων, και, αφετέρου, η καταχώριση γεωγραφικών ονομασιών που μπορούν να χρησιμοποιούνται από τις επιχειρήσεις και πρέπει να παραμένουν στη διάθεση αυτών ως ενδείξεις γεωγραφικής προελεύσεως της οικείας κατηγορίας προϊόντων (βλ., κατ' αναλογία, προπαρατεθείσα απόφαση *Windsurfing Chiemsee*, σκέψεις 29 και 30).

35 Συναφώς, πρέπει να σημειωθεί ότι ο κοινοτικός νομοθέτης επιφύλαξε, κατά παρέκκλιση από το άρθρο 7, παράγραφος 1, στοιχείο γ', του κανονισμού, τη δυνατότητα καταχωρίσεως σημείων που μπορούν να χρησιμεύσουν προς δήλωση της γεωγραφικής προελεύσεως ως συλλογικών σημάτων σύμφωνα με το άρθρο 64, παράγραφος 2, του κανονισμού και, για ορισμένα προϊόντα, εφόσον πληρούν τις αναγκαίες προϋποθέσεις, ως γεωγραφικών ενδείξεων ή ως προστατευμένων ονομασιών προελεύσεως, στο πλαίσιο των διατάξεων του κανονισμού (ΕΟΚ) 2081/92 του Συμβουλίου, της 14ης Ιουλίου 1992, για την προστασία των γεωγραφικών ενδείξεων και των ονομασιών προέλευσης των γεωργικών προϊόντων και των τροφίμων (ΕΕ L 208, σ. 1).

36 Πάντως, πρέπει να τονιστεί ότι, κατ' αρχήν, το άρθρο 7, παράγραφος 1, στοιχείο γ', του κανονισμού δεν απαγορεύει την καταχώριση γεωγραφικών ονομασιών που είναι άγνωστες στους ενδιαφερόμενους κύκλους ή που, εν πάση περιπτώσει, είναι άγνωστες ως προσδιορισμοί γεωγραφικών περιοχών ή, ακόμη, ονομασιών στην περίπτωση των οποίων είναι απίθανο, λόγω των χαρακτηριστικών του δηλουμένου τύπου, το ενδεχόμενο να υποθέσουν οι ενδιαφερόμενοι κύκλοι ότι η οικεία κατηγορία προϊόντων προέρχεται από τον τόπο αυτόν (βλ., κατ' αναλογία, προπαρατεθείσα απόφαση *Windsurfing Chiemsee*, σκέψη 33).

- 37 Κατόπιν όλων των προεκτεθέντων, ο περιγραφικός χαρακτήρας ενός σημείου δεν μπορεί να εκτιμηθεί παρά μόνον, αφενός, σε σχέση με τα οικεία προϊόντα ή υπηρεσίες και, αφετέρου, σε σχέση με την επ' αυτού αντίληψη του ενδιαφερόμενου κοινού [απόφαση του Πρωτοδικείου της 15ης Οκτωβρίου 2003, T-295/01, Nordmilch κατά ΓΕΕΑ (OLDENBURGER), Συλλογή 2003, σ. II-4365, σκέψεις 27 έως 34].
- 38 Κατά την εκτίμηση αυτή, το ΓΕΕΑ υποχρεούται να αποδείξει ότι η γεωγραφική ονομασία είναι γνωστή στους ενδιαφερόμενους κύκλους ως δηλώνουσα μια τοποθεσία. Επιπλέον, πρέπει η επίμαχη γεωγραφική ονομασία να συνδέεται σήμερα, κατά την αντίληψη των ενδιαφερομένων κύκλων, με την οικεία κατηγορία προϊόντων ή υπηρεσιών, ή να εκτιμάται ευλόγως ότι η ονομασία αυτή μπορεί, κατά την αντίληψη του εν λόγω κοινού, να δηλώσει τη γεωγραφική προέλευση της εν λόγω κατηγορίας προϊόντων ή υπηρεσιών. Στο πλαίσιο της εξέτασής αυτής, πρέπει να λαμβάνεται υπόψη, ειδικότερα, αν η επίμαχη γεωγραφική ονομασία καθώς και τα χαρακτηριστικά της τοποθεσίας που δηλώνει και η οικεία κατηγορία προϊόντων ή υπηρεσιών είναι, κατά το μάλλον ή ήττον, γνωστά στους ενδιαφερόμενους κύκλους (βλ., κατ' αναλογία, την προαναφερθείσα απόφαση Windsurfing Chiemsee, σκέψη 37 και σημείο 1 του διατακτικού).
- 39 Εν προκειμένω, η εξέταση του Πρωτοδικείου πρέπει να περιορίζεται στο ζήτημα αν, για το ενδιαφερόμενο κοινό στη Γερμανία, το ζητούμενο προς καταχώριση σημείο συντίθεται αποκλειστικά από ένδειξη που μπορεί να χρησιμοποιηθεί στο εμπόριο για να δηλώσει την γεωγραφική προέλευση των προσδιοριζόμενων υπηρεσιών. Συναφώς, συνομολογείται ότι «Clorppenburg» είναι η ονομασία πόλης της Κάτω Σαξονίας, η οποία έχει περίπου 30 000 κατοίκους.
- 40 Εξάλλου, η προσφεύγουσα δεν αμφισβήτησε ότι το ενδιαφερόμενο κοινό, δηλαδή ο μέσος καταναλωτής των «υπηρεσιών λιανικού εμπορίου», αποτελείται από τον μέσο Γερμανό καταναλωτή.

- 41 Όσον αφορά την εκτίμηση του διακριτικού χαρακτήρα του σημείου Clorpenburg, διαπιστώνεται, κατ' αρχάς, ότι δεν είναι πειστικοί όλοι οι λόγοι που εκτέθηκαν στην προσβαλλομένη απόφαση, οι οποίοι σκοπούν να αποδείξουν ότι ο μέσος καταναλωτής στη Γερμανία γνωρίζει το εν λόγω σημείο ως γεωγραφική τοποθεσία.
- 42 Πρώτον, μολονότι μια λέξη με κατάληξη «burg» αντιστοιχεί συχνά σε γεωγραφική τοποθεσία, μόνη η εν λόγω κατάληξη δεν επαρκεί για να στοιχειοθετηθεί ότι ο καταναλωτής αναγνωρίζει ότι η λέξη «Clorpenburg» προσδιορίζει μια συγκεκριμένη πόλη. Πράγματι, η κατάληξη αυτή υφίσταται επίσης σε οικογενειακά ονόματα και σε πρωτότυπες λέξεις.
- 43 Δεύτερον, δεν πείθει η άποψη του τμήματος προσφυγών ότι οι πόλεις και περιοχές μεγέθους συγκρίσιμου με το μέγεθος του Clorpenburg αναφέρονται τακτικώς στα μετεωρολογικά δελτία και προβλέψεις στο σύνολο του γερμανικού εδάφους. Πράγματι, οι μετεωρολογικές προβλέψεις που μεταδίδονται στο σύνολο του γερμανικού εδάφους χρησιμοποιούν υπό συνήθεις συνθήκες, ως σημεία αναφοράς, τις μεγάλες πόλεις όπως το Αμβούργο, το Ανόβερο, το Ντίσελντορφ, την Κολονία, το Βερολίνο, τη Φραγκφούρτη επί του Μάιν, τη Στουτγάρδη ή το Μόναχο, καθώς και τα όρη και τους μεγάλους ποταμούς. Πόλη του μεγέθους του Clorpenburg εμφανίζεται μόνον εξαιρετικώς.
- 44 Τρίτον, μολονότι η πόλη του Clorpenburg μπορεί να αναφέρεται σε πινακίδες αυτοκινητοδρόμων ή σε δρόμους των ομοσπόνδων κρατών και μπορεί να αναφέρεται στα δελτία οδικών πληροφοριών, παρ' όλ' αυτά οι εν λόγω ενδείξεις απευθύνονται σε τοπικό κοινό. Αφενός, οι κατευθύνσεις που επισημαίνονται στις πινακίδες των αυτοκινητοδρόμων στο σύνολο του ομοσπόνδου εδάφους περιορίζονται στις μεγάλες πόλεις, η κατάσταση των οποίων είναι γνωστή, όπως οι παρατεθείσες στην προηγούμενη σκέψη. Η μνεία της πόλης του Clorpenburg θα εμφανιστεί μόνο στη γειτονική περιφέρεια, απευθυνόμενη επομένως στο κοινό που επιθυμεί να μεταβεί στην εν λόγω περιφέρεια ή πόλη. Αφετέρου, τα ίδια ισχύουν για τα δελτία οδικών πληροφοριών τα οποία παρακολουθεί με προσοχή μόνον το κοινό,

για το οποίο παρουσιάζει ενδιαφέρον η κατάσταση της κυκλοφορίας στην εν λόγω περιφέρεια.

45 Τέλος, το τμήμα προσφυγών δεν επισήμανε κανένα αξιοθέατο ή καμία οικονομική δραστηριότητα για την οποία είναι γνωστή η πόλη του Clorpenburg στους καταναλωτές στο σύνολο του γερμανικού εδάφους.

46 Το Πρωτοδικείο μπορεί να μην αποφανθεί ως προς το αν το ενδιαφερόμενο κοινό γνωρίζει την πόλη του Clorpenburg ως γεωγραφική τοποθεσία. Εν πάση περιπτώσει, λόγω του αμελητέου μεγέθους της εν λόγω πόλης, θεωρείται ότι, ακόμη και αν υποθεθεί ότι ο Γερμανός καταναλωτής τη γνωρίζει, η γνώση αυτή πρέπει να χαρακτηριστεί ως αμελητέα ή χωρίς ιδιαίτερη σημασία.

47 Δεύτερον, επισημαίνεται ότι το τμήμα προσφυγών δεν απέδειξε ότι, από νομικής απόψεως, κατά την αντίληψη του ενδιαφερομένου κοινού, η πόλη ή η περιοχή του Clorpenburg συνδέεται με την κατηγορία των οικείων υπηρεσιών ή ότι ευλόγως μπορεί να εκτιμηθεί, κατά την αντίληψη του εν λόγω κοινού, ότι η λέξη «Clorpenburg» προσδιορίζει τη γεωγραφική προέλευση της κατηγορίας των επιδίκων υπηρεσιών.

48 Η προσβαλλομένη απόφαση εκθέτει μόνον ότι, για την εφαρμογή του άρθρου 7, παράγραφος 1, στοιχείο γ', του κανονισμού 40/94, αρκεί ότι ο καταναλωτής μπορεί να πιστέψει ότι η λέξη «Clorpenburg» προσδιορίζει την τοποθεσία δημιουργίας και παροχής των υπηρεσιών του λιανικού εμπορίου, χωρίς παρ' όλ' αυτά να αναφέρει σε ποιο βαθμό η εν λόγω προϋπόθεση πληρούται εν προκειμένω. Κατ' ουσίαν, το τμήμα προσφυγών απλώς έκρινε ότι, για το γερμανικό κοινό, η λέξη «Clorpenburg» αντιστοιχεί στην ονομασία πόλεως της Κάτω Σαξονίας.

49 Ωστόσο, μολονότι το ενδιαφερόμενο κοινό γνωρίζει την πόλη του Clorpenburg, παρ' όλ' αυτά δεν προκύπτει αυτομάτως ότι το σημείο μπορεί να χρησιμοποιηθεί στο εμπόριο ως ένδειξη γεωγραφικής προελεύσεως. Για να εξεταστεί αν πληρούνται οι προϋποθέσεις εφαρμογής του επιμάχου λόγου αρνήσεως καταχωρίσεως, πρέπει να ληφθούν υπόψη τα κρίσιμα για την υπόθεση στοιχεία, όπως η φύση των προσδιοριζόμενων προϊόντων ή υπηρεσιών, η κατά το μάλλον ή ήττον φήμη, ιδίως στον επίμαχο οικονομικό τομέα, της επίδικης γεωγραφικής τοποθεσίας και η κατά το μάλλον ή ήττον γνώση που έχει συναφώς το ενδιαφερόμενο κοινό, οι συνήθειες του κλάδου της οικείας δραστηριότητας και σε ποιο βαθμό η γεωγραφική προέλευση των επιμάχων προϊόντων ή υπηρεσιών μπορεί να είναι λυσιτελής, κατά την αντίληψη των ενδιαφερομένων κύκλων, για την εκτίμηση της ποιότητας και άλλων χαρακτηριστικών των οικείων προϊόντων ή υπηρεσιών.

50 Εν προκειμένω, το οικείο κοινό έχει αμελητέα ή ελάχιστη γνώση της πόλης του Clorpenburg. Αφενός, πρόκειται για μικρή πόλη. Αφετέρου, το τμήμα προσφυγών δεν επισήμανε καμία κατηγορία προϊόντων ή υπηρεσιών για την οποία η εν λόγω πόλη φημίζεται ως τόπος παραγωγής ή παροχής υπηρεσιών. Επιπλέον, το τμήμα προσφυγών δεν απέδειξε ότι είναι σύνηθες, στο εμπόριο, να αναφέρεται η γεωγραφική προέλευση υπηρεσιών λιανικού εμπορίου. Εξάλλου, η γεωγραφική προέλευση των εν λόγω υπηρεσιών δεν θεωρείται, υπό συνήθεις συνθήκες, λυσιτελής για την εκτίμηση της ποιότητας ή των χαρακτηριστικών των υπηρεσιών αυτών.

51 Υπό τις συνθήκες αυτές, κατά την αντίληψη του ενδιαφερομένου κοινού, η πόλη του Clorpenburg δεν συνδέεται επί του παρόντος με την οικεία κατηγορία υπηρεσιών και ούτε μπορεί ευλόγως να εκτιμηθεί ότι η επίμαχη ένδειξη μπορεί να προσδιορίσει, στο μέλλον, τη γεωγραφική προέλευση των εν λόγω υπηρεσιών.

52 Επομένως, το τμήμα προσφυγών υπέπεσε σε πλάνη περί το δίκαιο κατά την εφαρμογή του άρθρου 7, παράγραφος 1, στοιχείο γ', του κανονισμού 40/94. Ως εκ

τούτου, πρέπει να γίνει δεκτός ο λόγος που αντλείται από την παράβαση της διατάξεως αυτής, χωρίς να χρειάζεται το Πρωτοδικείο να αποφανθεί επί των λοιπών επιχειρημάτων που προέβαλε η προσφεύγουσα ή ακόμη, ενδεχομένως, επί της ελλείψεως αιτιολογίας.

### **Επί των δικαστικών εξόδων**

- <sup>53</sup> Κατά το άρθρο 87, παράγραφος 2, του Κανονισμού Διαδικασίας, ο ηττηθείς διάδικος καταδικάζεται στα δικαστικά έξοδα εφόσον υπάρχει σχετικό αίτημα του νικήσαντος διαδίκου. Επειδή το Γραφείο ηττήθηκε, στο μέτρο που η απόφαση του τμήματος προσφυγών ακυρώθηκε, πρέπει να καταδικαστεί στα δικαστικά έξοδα της προσφεύγουσας, σύμφωνα με το σχετικό αίτημά της, παρά τον νέο χαρακτηρισμό των αιτημάτων του Γραφείου ο οποίος αναλύεται στη σκέψη 26 της παρούσας αποφάσεως.

Για τους λόγους αυτούς,

**ΤΟ ΠΡΩΤΟΔΙΚΕΙΟ (δεύτερο πενταμελές τμήμα)**

αποφασίζει:

- 1) Ακυρώνει την απόφαση που εξέδωσε στις 27 Αυγούστου 2003 το τέταρτο τμήμα προσφυγών του Γραφείου Εναρμονίσεως στο πλαίσιο της Εσωτερικής Αγοράς (εμπορικά σήματα, σχέδια και υποδείγματα) (υπόθεση R 105/2002-4).**

- 2) Καταδικάζει το Γραφείο Εναρμονίσεως στο πλαίσιο της Εσωτερικής Αγοράς (εμπορικά σήματα, σχέδια και υποδείγματα) στα δικαστικά έξοδα.**

Pirrung

Meij

Forwood

Pelikánová

Παπασάββας

Δημοσιεύθηκε σε δημόσια συνεδρίαση στο Λουξεμβούργο στις 25 Οκτωβρίου 2005.

Ο Γραμματέας

Ο Πρόεδρος

E. Coulon

J. Pirrung